

Dziewczyna z końca ogrodu

(The Girl at the End
of the Garden)

reżyseria
Bonnie Dempsey

Irlandia, 2019
14 min.

Nieoczekiwane spotkanie wielbicielki science fiction Lucy i tajemniczej dziewczyny, która przedstawia się jako uciekinierka z rządowego laboratorium. W rzeczywistości Zed mieszka w irlandzkim ośrodku dla uchodźców.

Uchodźcy

Irlandia zapewnia ośrodki mieszkalne dla przybyszów starających się o status uchodźcy. Przebywające w nich osoby otrzymują schronienie, wyżywienie i niewielką ilość pieniędzy, którą mogą przeznaczyć na niezbędne zakupy. Mieszkańcy ośrodków mają ograniczone możliwości pracy i przemieszczania się, ale nie są w więzieniu, co pokazują ostatnie sceny filmu, gdy Zed wraz z mamą odwiedza dom Lucy.

Uchodźcą jest każda osoba, która musiała opuścić swoje miejsce zamieszkania ze względu na grożącą jej przemoc, zniewolenie czy prześladowanie. Przyczyną masowej migracji ludności Demokratycznej Republiki Konga jest wojna domowa. Ludzie uciekający przed konfliktem zbrojnym, który realnie zagraża ich życiu, muszą zostawić swoje domy i szukać schronienia w innych państwach. Warto zauważyć, że nawet Zed, mimo swojego wieku i bezsilności wobec trwającej wojny, pragnie wrócić do domu, o czym mówi już w pierwszej scenie, w której przyznaje się do swojego pochodzenia.

Opowiadanie historii

Przyjaźń dwóch głównych bohaterek zaczyna się od kłamstwa – historii, jaką Zed opowiada Lucy o swoim pochodzeniu. Jako wielbicielka komiksów, Lucy pierwsza sugeruje, że nieznajoma ma supermoce, a Zed wykorzystuje jej skłonność do fantastycznych opowieści. Warto zwrócić uwagę, dlaczego zdarza się, że ludzie przekłamują fakty o swojej przeszłości. Po pierwsze, prawda (którą poznajemy w finale filmu) jest trudna, bolesna i skomplikowana, a dzielenie się nią może być niebezpieczne. Podczas pierwszego spotkania Zed nie ma przecież pewności, czy Lucy nie odda jej w ręce policji. Po drugie, Zed próbuje zyskać przychylność Lucy i schronienie w jej domu, stąd stawia siebie w roli ofiary rządowych eksperymentów. Tym samym czyni również z irlandzkiej dziewczyny bohaterkę filmu science fiction, trafiając bezpośrednio w jej gust. Dalej historia rozwija się, zyskując własne życie, aż do momentu gdy prawda musi wyjść na jaw. Chowanie się za fikcją jest jednym z częstszych mechanizmów obronnych dla ludzi, którzy doświadczyli traumy. Tworzenie nawet bardzo skomplikowanych narracji o przeszłości izoluje wszystkich dookoła, jak i

nas samych od trudnego doświadczenia. Dopiero w bezpiecznym środowisku istnieje szansa na szczerą rozmowę.

PROPOZYCJE NA ZAJĘCIA FILMOWE

Przed projekcją

Uchodźcy

Ucieczka jednej z dwóch głównych bohaterek z ośrodka dla uchodźców w Irlandii jest tłem filmu. Aby lepiej zrozumieć ten kontekst, warto sięgnąć po dodatkowe informacje.

- ★ Zaproś uczestników do samodzielnych lub grupowych poszukiwań na temat uchodźców z pomocą Internetu. Poproś, aby stworzyli krótką definicję.
- ★ Poproś uczestników, aby poszukali informacji, jaki urząd Organizacji Narodów Zjednoczonych zajmuje się globalnie problemem uchodźców? Jaka jest jego misja?
- ★ Ochotnicy mogą zreferować swoje wyniki i wnioski.

Po projekcji

Omówienie świata przedstawionego

Poproszenie uczestników zajęć o streszczenie filmu z uwzględnieniem wszystkich ważnych elementów świata przedstawionego pozwala na uporządkowanie swoich wrażeń po filmie i zwiększa szanse, że wszyscy w grupie zrozumieli warstwę fabularną. Jest to konieczny punkt wyjścia do analizy filmowej, interpretacji i indywidualnych przemyśleń.

- ★ Poproś ochotników o streszczenie filmu oraz o wymienienie i krótki opis bohaterów.
- ★ Upewnij się, że zrozumieli kontekst społeczny filmu.
  - Dlaczego Zed i jej mama opuściły swój kraj? Odszukajcie na mapie Irlandię i Demokratyczną Republikę Konga, aby zrozumieć odległość, jaka dzieli te kraje.
  - Gdzie mieszkała Zed i dlaczego stamtąd uciekła? Jakie ma perspektywy na przyszłość? Czego najbardziej pragnie?
- ★ Zapytaj, jakie według uczestników są najważniejsze motywy w filmie: tematy lub sceny, które najbardziej ich poruszyły lub co według nich chcieli pokazać czy zakomunikować twórcy tego krótkiego metrażu. Wszystkie propozycje powinny zostać zaakceptowane, mogą też zostać spisane.

Po projekcji

Filmowe tropy

- ★ Jakie znacze historie o kosmitach albo superbohaterach, którzy musieli uciekać z laboratorium, gdzie badano ich zdolności? Co mogło być inspiracją dla twórców filmu?
- ★ Czy wiecie, do jakiego filmu bezpośrednio nawiązuje kulminacyjna scena, w której dziewczyny uciekają na hulajnogach? Porównajcie ją z ucieczką bohaterów przed policją z hitu Stevena Spielberga „E.T.” (1982). Tam jednak przybysz z kosmosu magicznie ratuje bohaterów z opatów, unosząc ich w powietrze.

Pogłębienie dyskusji dla starszych widzów

- ★ Możecie porównać „Dziewczynę z końca ogrodu” do dwóch innych filmów dostępnych w bazie Laboratorium, które poruszają tematy migracji i asymilacji w Europie. Holenderski średni metraż „Buziak” dzieje się w ośrodku dla uchodźców, w którym mieszka główny bohater Abdi. Z kolei film „Mały terrorysta” poprzez historię nastoletnich chłopców odnosi się wprost do uprzedzeń rasowych wobec rodzin uchodźców osiedlonych w Danii. Jak sądzicie, dlaczego współcześnie powstają filmy o takiej tematyce? Czy według was filmowcy (i wszyscy artyści) inspirowani są życiem, ważnymi współczesnymi tematami i przeżywają je w swojej twórczości? Czy odczytujecie te filmy jako narzucające pewną wizję świata czy bardziej jako obrazy do interpretacji?